

Hârtia, dragostea mea...

Maior FLORIN ȘPERLEA

Când, printr-o binevenită străduință personală, Bill Gates ne-a pus la îndemână celebrul său Windows, cu multiple aplicații, cu toții vom fi crezut că munca ne-a fost pe deplin ușurată, iar dactilografele, care își vor fi zdreliț buricele degetelor la anticele mașini de scris, trebuie că vor fi făcut mii de mătănii, înălțând osanale unui mic Dumnezeu al computerelor pentru minunea care le îngăduia acum să scrie, să ștergă, să adauge, să intercaleze, unde și cum poțeau, cuvinte sau fraze ivite în ultimul moment din involburatele cute ale creierului beneficiarului.

Mulți își vor fi zis că noua invenție va diminua considerabil birocrația, că „hârțiile” care ne complicau existența (e greu de imaginat astăzi cum lipsa vreunei virgule sau vreo literă aiurea pusă, cu tot sprijinul neprețuit al pastei corectoare, dădeau naștere la adevărate drame!) vor fi acum mai ușor de realizat și, oricum, ceva mai puține. Încrăzători în destinul noii minuni, nu ne vom fi dat seama atunci cum realitatea avea să infirme aceste mult prea optimiste pronosticuri.

Pentru că, în logica ei, de prea puțini înțeleasă, realitatea a demonstrat că este

suficient să ai o pagină albă la dispoziție (electronică, de această dată!) și un computer legat la o imprimantă, pentru ca volumul de hârtii să crească amenințător. Atât în mapa destinată șefilor pentru semnat, dar și în coșurile pentru hârtii, burdușite acum, ca niște baloane ce stăteau să se spargă, „spaima” femeii de serviciu, care se vedea nevoită să le golească, după un grafic dinainte stabilit, de mai multe ori pe zi.

Topurile de hârtie xerox au început să se „volatilizeze” cu o repeziune care ținea mai degrabă de absconsa tehnică a omului invizibil, iar imprimantele aveau să geamă de numeroasele hârtii pe care erau silite să le „mâzgălească”.

Instituția militară, conservatoarea, prin excelență, a clarității și conciziei în documentele elaborate la diferite niveluri, a capacității de sinteză, a laconismului împins la cote de neimaginat în alte instituții, s-a dovedit, până la urmă, prinsă și ea în caruselul birocrațiilor clasice în care jocul funcționarilor „cu și de-a hârțiile” generează o formă superioară de „respect” din partea celor pentru care umplerea unei pagini albe cu câteva litere, în formulări întortocheate, întotdeauna aceleași, creează bruște amețeli și grave dureri de cap.

Astfel, un raport oarecare, de cel mult o pagină, care trebuia să fie proba supremei concizii, a devenit, cu timpul, o ditamai... „lucrare”! De 10-15 pagini. Cu date mai mult sau mai puțin importante, pe care mai nimeni nu are timp să le parcurgă. Ceea ce nu înseamnă, cu necesitate, nici claritate, nici concizie. Și, cu atât mai puțin, timp utilizat eficient...

Cu riscul de a fi acuzat că idealizez un trecut, care întotdeauna pare mai atrăgător și mai bun decât prezentul, voi spune că am văzut, în arhivele militare, puține rapoarte din anii interbelici, de pildă, care să conțină mai mult de două pagini, dar care îmi par suficient de clare și astăzi, când încerc să înțeleg realitatea pe care ele o descriu.

Din nefericire, la noi, concizia pare, așadar, să fie direct asociată cu numărul de pagini. Cu cât mai multe, cu atât mai clar!

Aștept deci, cu nerăbdare, vremea rapoartelor care vor avea dimensiuni „onorabile”, în stare să rivalizeze cu marile romane, dar numai în privința numărului de pagini. Pentru că în ceea ce privește conținutul, voi prefera mereu ceva mai consistent, precum un Balzac sau un Llosa... ■

